

Nastal čas dětských zimních radovánek... Na sv. Martina přijel bílý kůň, a to i doslovně. Kam? Do ZŠ waldorfské v Ostravě... (Více na 4. straně Kam v centru: Waldorfská Martinská slavnost.)

Číslo měsíce

45

je počet prodejních stánků na vánočních trzích, které náš obvod pořádá na Masarykově náměstí od 3. do 23. prosince 2007.

Otevřená radnice

Starosta městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz ing. Miroslav Svozil zve všechny spoluběžníky 4. prosince v 18.00 hodin do klubu Atlantik.

Téma pravidelného setkávání občanů s vedením radnice je: „Návrh rozpočtu MOaP na rok 2008“.

Informace o diskusních večerech jsou bezprostředně uveřejněny na www.moap.cz.

Listopadová Otevřená radnice byla na téma: Projekt výstavby nového administrativního centra na

náměstí Republiky. „Zástupci společnosti CTP prezentovali svůj projekt devadesátimetrového mrakodrapu, který vzniká na pozemcích u křižovatky ulic Vítkovická a 28. října. Diskutující občané mj. zajímalo, jak bude řešeno pěší napojení do podchodu z ulice Vítkovické. Společnost CTP pojímá celé území, v němž se kromě mrakodrapu budou nacházet ještě dva objekty, jako veřejný prostor s vodními plochami, rekreační zelení a městským mobiliářem (lavičky apod.). (er)

„Bezpečnější střed“ startuje

Více než dvaapůl tisíce seniorů nad 75 let, ale i mladších, kteří jsou klienty pečovatelské služby našeho městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, dostávají v těchto dnech, na přelomu listopadu a prosince, osobní dopisy, jimiž vrcholí akce „Bezpečně doma“.

Jejím cílem je informovat naše spoluobčany v seniorském věku o nebezpečích, která hrozí ze strany pachatelů trestné činnosti a zajistit jim alespoň částečnou ochranu v jejich domovech pomocí bezpečnostních řetízků a dveřních kukátek. Zároveň dostávají i informační knížečku, která obsahuje i základní informace týkající se bezpečnosti, a kontakty – telefonní čísla – pro případ nouze.

Akce „Bezpečně doma“ však nekončí. Pokud máte zájem o bezplatnou montáž bezpečnostního řetízku a kukátku, obraťte se telefonicky nebo písemně na Úřad městského obvodu, nebo požádejte o svou pečovatelku (599 442 165 – sekretariát starosty).

Zároveň v našem obvodu začíná projekt „Bezpečnější střed“. Je zaměřen na školy, nádraží, nákupní centra, restaurace, sportovní zařízení, nemocnice a hotely. Zahnuje nejen občany našeho obvodu, ale i návštěvníky z jiných obvodů a turisty.

Centrální městský obvod má specifické odlišnosti od ostatních ostravských obvodů. Kromě čtyřiceti tisíc trvale bydlících sem dochází denně za prací a studiem 20 tisíc lidí, za kulturou, zábavou nebo i nákupy denně 5 až 10 tisíc, přičemž v měsíci prosinci, zvláště o sobotách a nedělích, lze předpokládat až dvojnásobný počet.

To je samozřejmě živná půda pro krádeže a podobnou trestnou činnost. V této situaci je informovanost, která je podstatnou částí prevence, mimořádně důležitá.

15 tisíc domácností, které se nacházejí v našem obvodu, dostává jako přílohu tohoto čísla měsíčníku CENTRUM informační brožurku akce Bezpečnější střed. Jsme přesvědčeni, že se u vás setká se stejným pochopením a především oceněním, jako u našich seniorů akce Bezpečně doma.

Na akci Bezpečnější střed přispělo statutární město Ostrava částkou 120 000 Kč, náš městský obvod se

Grafickým symbolem akce Bezpečnější střed

je pokladnička v podobě hlídacího psa. Symbolizuje bezpečí a zároveň i ušetřené peníze díky vyloučení možných problémů. Tento symbol se objeví na plakátech, informačních brožurách, nálepkách apod.

podílí částkou 50 000 Kč. Do tohoto projektu se zapojuje jak Městská policie, tak i Policie ČR.

Bezpečnost osob a majetku patří mezi nejdůležitější úkoly, které řeší vedení městského obvodu. V příštím roce by měly vstoupit v platnost vyhlášky zakazující v centru města, v okolí škol, sociálních ústavů a církevních institucí provozování heren a hracích automatů a veřejné konzumování alkoholu. (da)

V našem obvodě budou tři vánoční stromy

Náš městský obvod v letošním roce nechá instalovat tři vánoční stromy, a to na Masarykově a Jiráskově náměstí v centru města a na náměstí Svatopluka Čecha v Přívoze. Strom na Masarykově náměstí bude vysoký 12 m a městský obvod na něj zakoupil vánoční výzdobu za 97 242 Kč.

Vánoční atmosféru tento rok nezpestří populární kluziště, které bývalo na Jiráskově náměstí. Kluziště bylo reklamní akcí společnosti Vodafone, jež se s ohledem na změnu komunikační strategie rozhodla letos na

území ČR obdobné akce nepořádat. Podle starosty Miroslava Svozila by pro příští roky mohlo být zakoupeno zařízení vlastního kluziště. „Je to ale velmi drahá záležitost, takže zatím je to pouze ve stadiu úvah,“ upřesnil.

Náš městský obvod organizuje vánoční trhy na Masarykově náměstí v termínu od 3. 12. do 23. 12. 2007. 16 malých dřevěných stánků s plátěnou střechou a 19 velkých celodřevěných stánků bude rozmístěno po celé ploše Masarykova náměstí.

Náš obvod tak obnoví loni přerušovanou tradici. Kvůli rekonstrukci „ovlád-

lí“ náměstí vloni archeologové a stavbaři. Letos si v rámci vánočních trhů budou moci Ostravané prohlédnout také živý betlem. A protože k prodeji se přihlásilo mnohem více stánkařů (58) než je možno, je zaručen i pestrý sortiment vánočního zboží. Stánky budou i na Kuřím rynku, kde by mohlo být asi deset prodejců. (da)

Zasedání zastupitelstva MOaP se koná 18. prosince v Nové radnici, zasedací síň č. 306 (3. p.). Začátek je v 9.00 hod.

Živnostník roku podniká v Přívoze

Vítězem celostátní soutěže na podporu malého a středního podnikání, pořádané deníkem Hospodářské noviny, se stal Libor Václavík, jehož firma Libros působí v Ostravě-Přívoze. Pan Václavík získal titul Živnostník roku 2007.

Vítěz vzešel z krajských kol soutěže. O tom, který ze čtrnácti v krajích nejúspěšnějších živnostníků nakonec zvítězí, rozhodovala veřejnost prostřednictvím SMS zpráv. Celkem jich

bylo na podporu jednotlivých kandidátů odesláno takřka 65 tisíc. Jedním z nejdůležitějších kritérií v souborých o titul Živnostník roku byl především originální podnikatelský záměr.

Z došlých SMS zpráv nakonec vzešel vítěz – Libor Václavík, který podniká od roku 1989. „Před revolucí jsem jezdil s nákladní avíí, ale hned po převratu jsme se pustili do soukromého dobrodružství,“ říká novopečený Živnostník roku.

Jeho firma Libros zaměstnává v současné době 120 lidí a je jedním z největších velkoskladů s železářským a stavebním materiálem v tuzemsku. Firmě dodávají všichni čeští výrobci a zaměřuje se i na prodej oken a řezivo. Firma je rodinným podnikem, protože s Václavíkem tam pracují i jeho dva synové. „Kluci ženou firmu dál, každý spravuje jednu divizi,“ vypráví pyšný otec, podle něhož je celá firma jednou velkou rodinou.

Jeho firmě se také často přezdívá „Český Baumax“ nebo „Český Hornbach“.

„Koupili jsme od vojáků pár terénních aut a nebylo s nimi moc kde jezdit. Tak jsme si ze starého asfaltu udělali malý závodní polygon,“ říká Živnostník roku, který se přátelí s legendou dálkového závodu Paříž–Dakar Karlem Lopraisem.

„S Karlem jsme se domluvili a začali pořádat mezinárodní noční terénní závody,“ dodává Václavík. Plusové body firmě okruh přinesl i v prodeji. Firma totiž svým zákazníkům umožnila adrenalinové projížďky. Libor Václavík založil novou divizi Centrum bezpečné jízdy, kterou firma provozuje přímo ve svém areálu v Ostravě-Přívoze. (rd)

Slovo má...

Vážený občane, nyní bilancujeme první rok volebního období nové koalice ODS–ČSSD v našem centrálním městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Ten rok nebyl vůbec špatný a doufáme, že byl startovním rokem nového rozvoje.

Popišme klíčové projekty z veřejných i privátních zdrojů, které za tento rok náš obvod měnily – letní bazén na Čapkárně, obnovené Masarykovo náměstí, obnovené školní budovy, dům s pečovatelskou službou, výpravní budova hlavního nádraží, bytový dům Podkova, nová stanice Ostrava-centrum s podchodem k hale Tatran, první stavba projektu Orchard na Fifejdách se servisním centrem banky HSBC, nové sídlo Alliance française a ostravská část dálnice D47.

Positivním faktem je i skutečnost, že nezaměstnanost v našem obvodu klesla k 31. říjnu 2007 na 12,3 %.

Jaké budou naše kroky v dalších letech?

Rozhodně další investiční projekty. Projekty využívající strukturální

fondy Evropské unie. Pokračující partnerství s privátním sektorem a investory v oblastech špičkových technologií, služeb a nové bytové výstavby. Bezpečnostní projekty a projekty pro likvidaci starých průmyslových zátěží. Marketing upoutávající pozornost na naši architekturu a průmyslové památky.

Mnoho práce je před námi, ale cíl je jasný. Náš obvod se musí stát důstojným centrem třetího největšího města České republiky a moderní metropolí severní Moravy a Slezska.

Vážený spoluobčane, přeji vám klidné Vánoce a úspěšný rok 2008.

Miroslav Svozil

Ing. Miroslav Svozil,
starosta městského obvodu
Moravská Ostrava a Přívoz

KONTAKTY:

Úřad městského obvodu
Moravská Ostrava a Přívoz:

Na všechny odbory a oddělení se dovoláte přes centrum spojovacích služeb, tj. tel. č. 599 444 444 (Po–Pá ve stanovenou dobu).

Telefonní číslo na sekretariát

599 442 165, 599 442 164

E-mail: posta@moap.mmo.cz

Webové stránky: www.moap.cz

Úřední deska je v podchodu pod Frýdlantskými mosty, elektronická verze na www.moap.cz.

Spisovna úřadu (stavební archiv) – tel. č. 596 623 230

Úřední doba: Po a St od 8 do 11.30 a od 12.30 do 17 hod., Čt od 8 do 11.30 a od 12.30 do 16 hod.

Provozní doba Úřadu na konci roku 2007

Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz oznamuje občanům, že ve dnech 28.–31. prosince 2007 bude úřad pro veřejnost uzavřen. Posledním úředním dnem roku 2007 bude čtvrtek 27. 12., a to v době od 8 do 16 hod. s polední přestávkou od 11.30 do 12.30. Prvním úředním dnem roku 2008 bude středa 2. ledna.

Ing. Kateřina Huvarová,
tajemnice úřadu

■ Oznamujeme nájemcům bytových a nebytových jednotek spravovaných odd. správy DBF, odboru bytového hospodářství, že 14.–18. 12. budou prováděny odečty poměrových měřidel vody.

40 nových bytů ve výstavbě

Stavební úřad našeho městského obvodu zahájil stavební řízení na „Bytové domy AMÉBA“. Budou stát na ploše mezi ulicemi Blahoslavovou, Horovou a Sadovou. Jedná se o dvě budovy s podzemními garážemi a 4–5 nadzemními patry. V budově A vznikne 17 bytů, v budově B 23 bytů.

Společnost Auto Heller, s.r.o., dostala stavební povolení na výstavbu Autosalonu AUDI, který se bude nacházet na Hornopolské ulici. Tam má tato společnost i stávající autosalon.

Dlouholetý neutěšený stav rozestavěné budovy META, která se nachází na křižovatce ulic Cingrova a Nemocniční, se konečně změnil k lepšímu. Stavební úřad projednává žádost o změnu stavby před dokončením. V tomto objektu vznikne integrované bezpečnostní centrum.

Návrh kancelářské budovy je dílem švédských architektů ze studia Tengbomarkiteker.

Kanceláři tam bude dva tisíce metrů obchodních a restauračních ploch, v podzemí pak 132 parkovacích míst.

V současné době je již připraveno staveniště, které se nachází na ploše mezi ulicemi Českobratrská, Soukenická a Žerotínová. Celková výše investice je 400 mil. Kč. (da)

Blahopřejeme jubilantům

z městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, kteří se dožívají v prosinci 90 a více let: Ludmila Potyková, Helena Bartušková, Božena Bělešová, Ludmila Pobořilová, Anežka Mohylová, Marie Novotná, Gertruda Heinischová, Vladimír Čechmánek, Božena Buchtová, Marie Klímová, Štěpánka Chmelařová, Bronislava Kadulová, Jan Pavlíček.

Ostravská pobočka Konfederace politických vězňů uspořádala ke Dni boje za svobodu a demokracii (17. listopadu) vzpomínkové setkání ve foyeru Nové radnice. K pamětní desce, která připomíná oběti totalitního zla, položili kytice se stuhou v národních barvách místostarostové Jiří Groll a Tomáš Kuřec. Přítomní byli převážně členové Konfederace politických vězňů a Sokola (na snímku).

Nejstarší hudební škola slaví 100 let

Stoleté výročí oslaví letos v prosinci Základní umělecká škola v Sokolské ulici v Moravské Ostravě. Byla první českou hudební školou na Ostravsku a významným způsobem se podílela a podílí na hudebním uměleckém životě. Součástí oslav bude 12. prosince v 18 hodin slavnostní koncert.

Školu (tehdy pod názvem Hudební škola Matice Školské) založil žák Leoše Janáčka Eduard Marhula a Janáčkův odkaz postupuje veške-

Paní učitelka Pavla Hrbáčková a její žák Matěj Chmel.

rou činností školy po celých 100 let. Hudební škola Matice Školské se věnovala všeobecné hudební výuce a také vzdělávání venkovských varhaníků. V roce 1935 se přemístila z Mariánských Hor do centra Ostravy pod názvem Masarykův ústav hudby a zpěvu. Vznikaly zde postupně nové vyučovací obory, koncem třicátých let

Sídlo školy je na Sokolské ulici 15 v Moravské Ostravě.

měl ústav svůj vlastní symfonický orchestr a ženský sbor uplatňující se i na veřejných koncertech a v rozhlasu. Po vzniku Janáčkovy konzervatoře se škola v roce 1961 přemístila do nových prostor na Sokolské třídě.

Z novodobější historie školy stojí za zmínku výrazná rekonstrukce budovy z roku 1996. Vyučuje se v pěti podlažích, např. v suterénu lze najít ateliéry pro práci s hlinou a užitou keramikou včetně keramické pece, v podkrovních prostorách zase ateliéry pro malbu, grafiku apod. V současné době navštěvuje školu celkem 560 žáků v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. (zuš)

Den válečných veteránů

Na 11. listopad připadá každoročně Den válečných veteránů. Datum je to historické: 11. 11. 1918 skončila kapitulací Německa 1. světová válka.

Den válečných veteránů je připomínán především v Evropě a Spojených státech. Jeho smyslem je uctít památku živých i mrtvých veteránů všech ozbrojených konfliktů světa. U nás je však spíše věnován těm, kteří se zbraní bojovali za svobodu svého národa.

V Komenského sadech se 9. listopadu u příležitosti tohoto významného dne konala vzpomínková slavnost. Za náš městský obvod se jej zúčastnili starosta Miroslav Svozil, místostarostové Tomáš Kuřec a Jiří Groll, radní Michal Bayer a zastupitel Petr Sedláček.

Komenského sady jsou místem památky obětí 1. i 2. světové války: Zborovského památníku a Památníku a mauzolea Rudé armády.

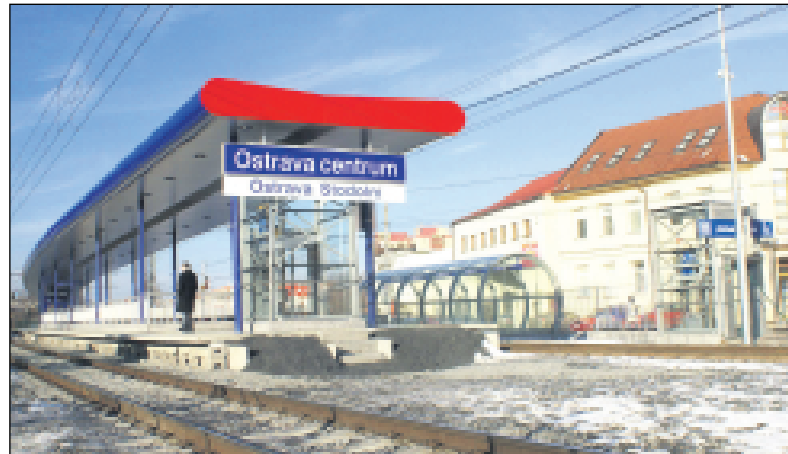
Zborovský památník byl určen obětem prvního vítězného střetnutí československého vojska v Rusku u Zborova 2. července 1917. Odha-

len byl v Komenského sadech u příležitosti desetiletého výročí této bitvy – v roce 1927. Po německé okupaci byl demonstrativně stržen a zcela zničen. Nový památník vytvořený podle návrhu architekta Jana Jírovce byl slavnostně odhalen 8. června 1947. Vzpomínkového shromáždění se tehdy zúčastnil společně s vojáky prvního i druhého odboje generál Ludvík Svoboda.

V Komenského sadech byl v rámci oslav 1. výročí osvobození Ostravy v roce 1946 postaven památník a mauzoleum Rudé armády. Autorem projektu byl architekt Josef Jírovec, výtvarnou výzdobu vypracovali akad. sochař Konrád Babraj a akad. sochař Karel Vávra. V památníku je uloženo celkem 657 uren s popelem rudoarméjců padlých na území tehdejší Ostravy. Později k nim byla přidána urna s popelem neznámého počtu padlých sovětských vojáků nalezených v Porubí v roce 1955. Dále je v mauzoleu pět uren padlých příslušníků 1. čs. tankové brigády v SSSR včetně urny podporučíka Stěpana Vajdy. (da, na)

Třetí vlaková zastávka v centru Ostravy

Od prosince začne v centru Ostravy fungovat nová vlaková zastávka, která ponese název Ostrava-centrum. Na území našeho obvodu to bude po Ostravě-Přívoze a Ostravě-středu již třetí vlaková zastávka.

Nová zastávka Ostrava-centrum. Nápis Ostrava-Stodolní není podle ČD oficiální.

Její slavnostní otevření chystají ČD na pátek 7. prosince, fungovat začne 9. prosince, kdy vstoupí v platnost nový jízdní řád.

Rada města Ostravy schválila sice název Ostrava-Stodolní, její návrh však přišel pozdě, protože jízdní řády jsou již vytištěny s názvem Ostrava-centrum. Změna je možná až od nového jízdního řádu.

Součástí výstavby nové zastávky byla i rekonstrukce podchodu pro pěší, který ústí v blízkosti Čas Arény.

„Vlaky ještě nikdy tak blízko samotného středu města nestavěly. Standardně sem budou jezdit všechny spoje od Frýdku-Místku, nově ale přibudou ve špičce nové rychlé vlaky od Havířova, které pojedou zrovna na tuto zastávku a pak na hlavní nádra-

ží“, říká k tomu tiskový mluvčí Českých drah Ondřej Kubala. Právě na trati z ostravského hlavního nádraží do Havířova, na které leží i otvíraná zastávka, chtějí dráhy nasadit nové vlaky CityElefant, ty ujedou trasu Havířov–Ostrava-centrum zhruba za 16–17 minut.

Lidé mohou v Ostravě už dnes cestovat v rámci příměstské dopravy po městě vlakem na celodenní nebo jinou dlouhodobou časovou jízdenku (ODIS). Časové jízdenky ODIS s platností od 30 do 365 dnů jsou na jakoukoli kombinaci tarifních zón a na příměstskou dopravu.

Průkaz k jízdence ODIS lze vyřídít v pokladnách vybraných železničních stanic nebo v prodejnách Dopravního podniku Ostrava. (dafu)

Rozmístění kontejnerů na velkoobjemový odpad v prosinci

Kontejnery budou přistavovány a odvázeny v dopoledních hodinách uvedených termínů, tj. cca na 24 hodin.

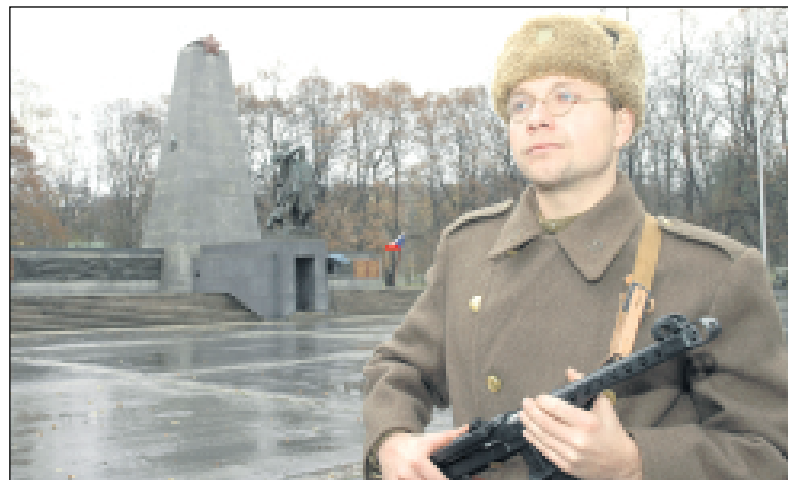
3.–4. 12. – Sládkova 32, Sládkova 36, Sládkova 38, Varenská 24, Sládkova 27A, Sládkova 18–20, Varenská 4–6, Varenská 18–20, Hornopolská 37, Hornopolská 45, Garážní 18, Sládkova 6–8.

4.–5. 12. – Nádražní 54, Nádražní 64, Slavičkovská 4–6, Zborovská 8,

Bachmačská 23, Ostrčilova 17, Na Desátém 23–25, Gregorova 2, Gregorova 14–16, Zborovská 16–18, Jindřichova 10, Živičná 12.

5.–6. 12. – Engemüllerova 2, Engemüllerova 14, Mánesova 6, Mánesova 17, Mánesova 2, Mariánskohorská 13, Maroldova 4, Maroldova 10, Jirska 9–11, Myslbekova 7, Sokolská tř. 36.

V roce 2008 budou velkoobjemové kontejnery umístěny až u příležitosti jarního úklidu. (fa)

Člen klubu vojenské historie v uniformě příslušníka 1. československého armádního sboru v SSSR při pietním aktu u pomníku Rudé armády 9. listopadu 2007.

Dne 6. června 1947 se vzpomínkového aktu u nově postaveného Zborovského památníku setkal s vojáky prvního a druhého odboje také generál Ludvík Svoboda.

Teprve divadlo udělalo z Ostravy velkoměsto

Začátkem 20. století prohlásil radní Vincenc Popp: „Moravská Ostrava si hraje na velkoměsto, ačkoliv nemá divadlo.“ O tomto problému se pak rozproudila vzrušená debata, zvláště když se představitelé radnice přiklání k názoru postavit divadlo na Antonínově náměstí, což je dnešní Smetanovo.

Oponenti namítali, že divadlo se nemá stavět nad šachtou. V roce 1905 byla vypsaná soutěž, kterou vyhrál vídeňský architekt Alexander Graf. Ten se podílel na návrhu městského divadla ve Vídni, byl autorem návrhu divadel v Ústí nad Labem a ve Znojmě. V Ostravě koncipoval divadlo ve formě blízké se vrcholnému baroku, takže na dohled panoramatu a věží Žofínské hutě vyrostlo vskutku

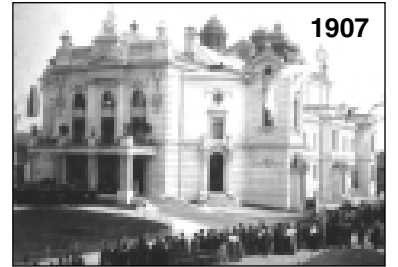
monumentální dílo. Na jaře 1907 se již pracovalo na interiérech. Nástrovní malby provedl Eduard Veith, autorkou dvou reliéfů byla sochařka Helena Scholzová-Železná. Oponu vyrobil vídeňský ateliér Kautzky a Rottner podle návrhu ostravského malíře Hanse Rupprechta.

V protikladu s vnější formou byla budova koncipována jedinečně: konstrukce budovy byla betonová, želez-

ný krov dodaly Vítkovické železárny. Technika, ventilace a elektrické rozvody byly zabudovány do betonové základové desky. Podobná technologie byla u takového druhu staveb použita v monarchii poprvé. Tehdejší německý tisk napsal, že vznikla „opravdová skříňka na šperky“.

Toto německé divadlo zažilo hned po svém otevření mimořádně úspěšnou éru, protože bylo finančně skvěle zajištěno. V jeho čele stanul Wilhelm Popp, zkušený herec a režisér. Po první světové válce byla budova propůjčena Národnímu divadlu moravskoslezskému, během okupa-

ce zde ale bylo opět divadlo německé. Po druhé světové válce se stalo natrvalo českým divadlem. Budova později prodělala zásadní přestavbu, v letech 1955 až 1956 bylo výrazně pozměněno průčelí. Další zásahy se uskutečnily v letech 1969 až 1971. Po druhé světové válce užívá Národní divadlo moravskoslezské dvě divadelní budovy – Divadlo Antonína Dvořáka (Městské divadlo, Zemské divadlo, Divadlo Zdeňka Nejedlého) a Divadlo Jiřího Myrona (někdejší Národní dům). Existuje ve své tradiční čtyřsouborové podobě – balet, činohra, opera, opereta. (na)

1907

1949

2007

O budoucnost divadla se neobávám

Řediteli (a režisérovi a herci) Národního divadla Moravskoslezského Zdeňku Golatovi jsme položili následující otázky:

V názvu instituce, v jejímž čele stojíte, je slovo národní, které se dnes často zaměňuje za nepatřičný nacionalismus. Jak to vnímáte vy?

Citujeme věnování k přebásněnému libretu opery *Così fan tutte* Jarkem Nohavicou: Věnováno čes-

kým obrozencům, kteří zachránili jazyk český v moři evropských jazyků.

Myslím si, že ani po 21. prosinci, kdy vstoupíme do Schengenu, neztratí smysl hledání naší národní identity spolu s hledáním té nové společné evropské identity. A takovým místem hledání mohou být instituce jako je naše, aby znovu nebylo třeba obrozenců k zachraňování jazyka českého.

Jak vidíte budoucnost divadla v Ostravě vůbec? Nebudou lidé stále více sedět u televize a domácích kin?

Podívám-li se na návštěvnost našeho divadla, nemám nejmenší obavy, že divadlo v této konkurenci nepřežije. (r)

Poučná výstava k jubileu

Budova Divadla Antonína Dvořáka slaví kulaté výročí svého otevření. Jak moc bylo sto let její historie bouřlivých, zjistíte z výstavy *Divadlo Antonína Dvořáka v proměnách doby a uměleckých souborů (1907–2007)*, kterou do 10. ledna nabízí Ostravské muzeum.

Výstava mapuje nejen proměny samotného objektu v důsledku různých rekonstrukcí, ale ve třech sálech uvidíte i listiny a fotografie z inscenací, které se zde za tu dobu odehrály. Některé dokumenty ze starších let jsou velmi vzácné a veřejnost ještě neměla možnost se s nimi seznámit.

Název střídá název

Vyhlášení československé samostatnosti přineslo snahu přenést konečně tehdejší český divadelní život z Národního domu (dnešní Divadlo Jiřího Myrona) do Městského divadla. Prvním českým představením zde byla v květnu 1919 Smetanova Libuše a ještě téhož roku došlo k ustavení souborů Národního divadla moravskoslezského (NDMS) a na slavnostním zahájení zazněla Prodaná nevěsta.

Až do roku 1940 provozovalo divadlo činohru, operu, operetu i balet na vysoké umělecké úrovni. Budova byla místem i dalších významných událostí: koncertovali v ní Sergej Prokofjev, Igor Stravinskij, byla oblíbenou zájezdovou štací Osvobozeného divadla.

Za okupace se název budovy změnil na Stadttheater a později na

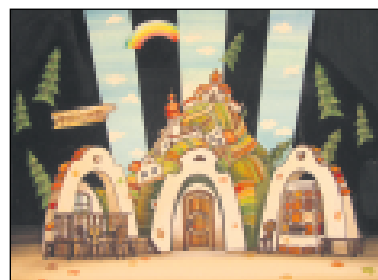
Deutsches Theater a NDMS se přejmenovalo na České divadlo moravskoslezské a přestěhovalo se zpět do Národního domu. V roce 1945 se názvy opět měnily. Budova – a poté i divadlo samotné – získala název Zemské divadlo.

Změnám jmen ale stále ještě nebyl konec. V roce 1948 dochází k další. Celá instituce dostala název Státní divadlo v Ostravě a budova Zemského divadla se současně stala Divadlem Zdeňka Nejedlého. V roce 1990 byla stavba opět přejmenována – na Divadlo Antonína Dvořáka a v roce 1995 se Státní divadlo vrátilo k původnímu názvu Národní divadlo moravskoslezské (nyní již bez pomlčky).

Poválečné rekonstrukce a novodobé změny

Válečná léta se na objektu podepsala a v letech 1945–1946 tak došlo k první velké rekonstrukci. Kromě vnitřní přestavby byla největší změnou instalace nejnovější osvětlovací techniky té doby, nového lustru a výměna červených sedadel za modrá.

V letech 1954–1956 se nejvíce změnil vzhled budovy. Novobarokní původní prvky byly nahrazeny novoklasicistickým průčelím odpovídajícím tehdejší tendencím socialistického realismu v architektuře. Další přestavba proběhla v letech 1969–1971, kdy byl zbourán zadní trakt. Poslední rekonstrukce se uskutečnila v letech 1999–2000. Velkorysá přístavba umožnila vytvořit i nový komorní divadelní prostor. Do hlediště se vrátila původní červená barva sedadel. Nejmodernější osvětlovací a zvuková technika je samozřejmostí. (daru)

Scénický návrh k inscenaci opery *Čert a Káča* A. Babraje z roku 1985.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA

Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz

vyhlašuje výběrové řízení pro poskytování účelových dotací pro rok 2008 v oblastech:

- I. kultury (uměleckých aktivit – vizuálního, hudebního, scénického, literárního a ostatního umění)
- II. sportu, ekologické výchovy, volnočasových a zájmově vzdělávacích aktivit
- III. sociální práce a vytváření lepších životních podmínek pro zdravotně postižené

O jejich získání se mohou ucházet fyzické i právnické osoby, které do 15. prosince 2007 předloží přihlášku (na předepsaném formuláři) s příslušnými náležitostmi, dokladujícími jejich činnost či jinou souvislost s městským obvodem Moravská Ostrava a Přívoz.

Blíže informace a formuláře přihlášek:

Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz,
odbor sociálních služeb, školství a využití volného času
adresa: Sokolská třída 28, 729 29 Moravská Ostrava
telefon: 599 444 278, e-mail: slachtova@moap.mmo.cz
nebo na www.moap.mmo.cz

Evangelický kostel se vrátí církvím

Evangelický kostel na Česko-bratrské ulici – přesný název je *Kristův chrám* – oslavil letos sto let svého trvání.

Jubileum se uskutečnilo ve zvláštní době: Kristův chrám patřil německé evangelické církvi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a byl později na základě zákona 131/48 Sb. jako německý majetek zkonfiskován. Takže patří státu. Tento stav trvá dodnes.

Je pravda, že Německá evangelická církev sdružovala také české a polské věřící. Po odsunu občanů německé národnosti přestala tato církev existovat a dle zákona z roku 1948 zanikla se zpětnou platností 4. května 1945.

Ostravský evangelický kostel je významnou kulturní stavební památkou, lidé mu sice říkají Červený kostel, ačkoliv jeho reálné zdvoje je ve skutečnosti tmavě žluté. Na počátku minulého století, kdy se rozhodovalo o jeho stavbě, bylo v Ostravě již přes čtyři tisíce evangeliků. Ve vypsané soutěži byl vybrán projekt vídeňských

architektů Ludwiga Faigla a Karla Trolle. Na podzim roku 1904 se začalo stavět a 1. listopadu 1907 se konalo slavnostní vysvěcení. Někdy bývá kostel charakterizován jak holandská renesance s prvky secese.

Letos zahájila radnice Moravské Ostravy a Přívozu kroky k tomu, aby se tento nepřírozený majetkový stav upravil a kostel byl bezúplatně převeden do vlastnictví dvou církví – Česko-bratrské církve evangelické a Slezské evangelické církve augsburského vyznání.

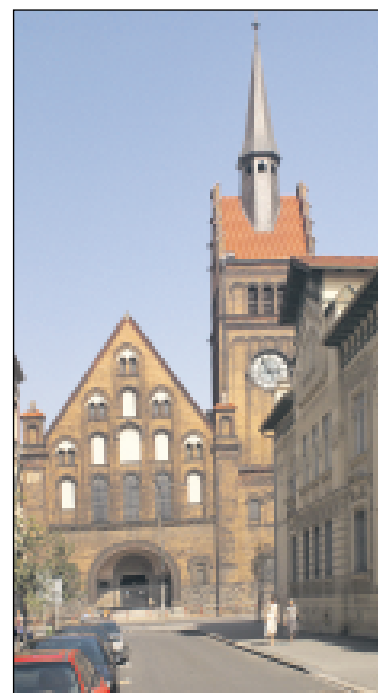
Z iniciativy starosty Moravské Ostravy a Přívozu Miroslava Svozila se uskutečnilo jednání všech zainteresovaných stran, kterých se vyřešení vlastnictví kostela týkalo. „Měl jsem jednání s ředitelem regionální pobočky Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových Karolem Siwkem,“ uvádí starosta Svozil, „dále s farářem Česko-bratrské církve evangelické Alešem Wranou a farářem Slezské církve evangelické augsburského vyznání Vilémem Szlauserem.

Na základě společných aktivit bude vyvoláno jednání s ministerstvem kultury a ministerstvem financí.“

Když byla v devadesátých letech 20. století opravována střecha, měl na to tehdejší okresní úřad finanční fondy. Dnes je vše jinak a město či krajský úřad na opravu kostela peníze dát nemohou. Vše je zablokováno tím, že kostel nepatří finálnímu vlastníkovi, tedy církvím. „Výhodou je,“ uvedl starosta Svozil, „že zatímco ostatní církevní majetek je zablokovan, u evangelického kostela tomu tak není.“

Kostel i faru zatím spravuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a jeho ředitel Karol Siwek uvedl, že majetkové vztahy obou objektů jsou velmi složité. Byly totiž skutečně zapsány výhradně na Německou evangelickou církev. Nicméně si myslí, že doba, kdy kostel a fara budou bezúplatně převedeny na dvě evangelické církve, se již přiblížila.

Boleslav Navrátil

Žlutá neomítnutá stavba z ostře pálených cihel se tak může stát další skvělou dominantou města, jejíž památková hodnota je uznávána v rámci celé republiky.

Vzpomínka ze zákulisí

Herci hrající v první sezoně po otevření divadla jsou dávnou po smrti.

V archívech je pár dnes už nic neříkajících jmen. Přesto se v zákulisí předávají historky a vyprávění z doby první republiky např. o tom, jak svým oblíbeným sborníkům posílali ostravští uhlobaroni na jeviště společně s „pugéty“ drahé kožichy a nejedna hvězda byla milionář z uhelného byznysu (Petrem Bezručem tak nenáviděni) takzvané vydržována. Divadlo bylo ve světě bez televize na prvním místě společenských událostí. Na fotbalových stadionech tehdy nebyly v.i.p. boxy, takže ostravská společenská smetánka se dávala k obdivu výhradně v lóžích divadel. Nebo se říká mezi herci, že v kavárně Elektra (posledním trapně ztraceném klenotu meziválečné historie Ostravy) měli mnozí význační herci a pěvci časť pít na účet podniknu, neb tehdejší provozovatel rasil heslo: „kam chodí herci tam chodí a utrácí jejich fanové“. Další historky z pozdějších let jsou poněkud tragikomické. Kupříkladu v letech padesátých se jeden soudružský mocipán z národního výboru, mající na starosti kulturu, zamiloval do jedné harfistky a často chodil na opery. Až jednou si nechal zavolat ředitele, protože ji v orchestřišti nenašel. Soudruh ředitel se snažil vysvětlit, že v této opeře Mozart jaksi nenapsal harfu. Načež soudruh „odborně“ poradil: „A či je problem tam pro tu harfu cosyk přypsat“. Umělci, kteří mi tyto historky vyprávěli jsou již vesměs v nebeském angažmá. A tak, když přicházím do divadla před zkouškou či představením, při vstupu na prázdné jeviště smeknu čepici a „pozdravím“, což je tradiční divadelní projev úcty ke všem, kteří v historii tohoto divadla tvořili umění.

Zájem obrovského počtu lidí při dni otevřených dveří a stále vysoká návštěvnost je tím nejlepším přáním našemu divadlu Antonína Dvořáka do další stovky.

Vladimír Polák,
herec NDM
a zastupitel za SNK-ED
v Moravské Ostravě a Přívozu

Vánoce v Moravské Ostravě měly mezinárodní ráz

Tradice vánočního kapra nebo ryby obecně k nám přišla z Německa koncem 19. století.

Kde stával v Ostravě Vánoční strom republiky?

Pokusili jsme se vystopovat, kde a ve kterém roce byl v našem městě vztyčen první vánoční strom republiky. Hledali jsme v archivu, ve starých novinách, ale marně. Pamatuje si to některý z našich čtenářů?

Nejzřejmější je, že tato tradice začala v Brně roku 1924 a založil ji spisovatel Rudolf Těsnohlídek. Nápad vznikl takto: Dva dny před Štědrým dnem roku 1919 se procházeli lesní cestou u Bílovic soudní úředník Josef Tesař, student pražské Akademie výtvarných umění František Koudelka a spisovatel Rudolf Těsnohlídek.

Už se stmívalo, když najednou zaslechli pláč a ke svému překvapení našli mezi kořeny smrku pro-

křehlé sedmnáctiměsíční děvčátko. Přenesli ho na četnickou stanici, kam byl přivolán lékař.

Děvčátko – jmenovalo se Liduška – bylo zachráněno. Rudolfa Těsnohlídku pohnula tato událost k tomu, že nechal v Brně postavit první vánoční strom republiky, pod kterým se do kasičky vkládaly finanční dary na pomoc opuštěným a chudým dětem. Těsnohlídkův čin vzbudil velkou pozornost a v následujících letech se začaly stavět tyto vánoční stromy také v dalších městech.

Ten z našich občanů – pamětníků, který si vzpomene, kdy se tato tradice objevila v Moravské Ostravě či Přívoze, obdrží jako dárek pěknou knihu. (red)

Zvyk rozsvícených vánočních stromků začal v Moravské Ostravě nejdříve ze všech měst v naší oblasti, a to už v roce 1870. Přinesli ho s sebou přistěhovalci z Německa.

Nicméně to byl zpočátku zvyk udržovaný jen ve šlechtických a bohatých měšťanských rodinách. Pravda ovšem je, že v čase vánočním měly odedávna velký symbolický význam snítka jehličnanů, kterým se říkalo polazničky nebo ščesti. Zdobily se pentlemi a ukládaly na různá místa v domě, například za svaté obrázky.

Při vánočních hrách a koledách nesměla chybět svatá Barbora, patronka havířů, ale ani Matička či Mikuláška, Lucie, Perchta, ale také koza, a pro obveselení žid. Ten se vždy snažil hospodářům z kapsy něco ukrást. Součástí štědrovečerní večeře byla tradiční hrachová polévka, dále kaše, ponejvíce krupičná. Tradiční bylo zelí s máslem, někdy smažený kapr. Nebo také oplatek pomazaný medem, který měl přinést rodině lásku. Typická pro náš kraj byla i omáčka ze sušených švestek zvaná brija, která se dělala ze smažené zeleniny, povidel, ořechů, perníků, mandlí a koření.

Koledovat se samozřejmě chodilo od Štěpána do Tří králů, za což děti dostávaly peníze, ovoce či jiné dob-

rotý. Někdy se také „chodilo s medvědem“, často oblékli do ženských šatů skutečného kozla, nebo se používal „turoň“, dřevěná kozlí hlava s pohyblivou čelistí, která, když se zatahalo za provázek, klapala.

Vzhledem k tomu, že Moravská Ostrava bývala multietnickým městem, projevovalo se to o Vánocích vnesenými hrami a koledami. Ve starých hrách vystupovali Bůh, Panna Maria, andělé a sousedi. Putovalo se do Betléma. Z valašských her byly populární ty, v nichž hráli Bača, Mičula, Vacula a anděl. Vzhledem k tomu, že Valašsko, Lašsko, Těšínsko, část Slezska a severozápadní Slovensko patřili k jednomu kulturnímu okruhu, všude na těchto místech se hrála vánoční hra, jejímiž aktéry byli Fedor, Stacho, Kubo, Gryco a anděl. Samozřejmě byl vánoční čas svátkem náboženským, při kterém se konaly mše a pobožnosti.

Tyto vánoční zvyky se dodržovaly v Moravské Ostravě ještě před první světovou válkou. Během ní a po ní se k nim lidé vraceli jen sporadicky; válka je vždy kulturní vakuum.

Vedle univerzálních koled, které se deklamovaly v Čechách na Moravě i ve Slezsku, byly v našem regionu i koledy specifické a krásné. Z Ostravy je třeba tahle:

*Ja k vam jedu na koledu,
Jak nědatě, hned pojedu,
Do komurky s hačkem,
Na buchety s mačkem,
co se jednuc naperu.*

Nebo z ostravského okolí:
*Šulome se, šulome – koleda.
Pana sobě hledame – koleda, hej!
Pan saedi za stolem – koleda.
Břínko sobě tolarem – koleda, hej!
Panbu mu jich tež naspoř – koleda.
Ať nam da tež jeden groš – koleda, hej!*

Jiná:
*Sam pan Ježiš mšu služil,
snubi lilijum!
Ej, srubili,
štyry byly, chyle byly,
prochyle, chylinaj,
prosim tebe, něbrukaj,
chylinaj, promajacher bur,
zeleny haj.* (na)

Společnost SENIOR pořádá ve čtvrtek **6. prosince 2007** vánoční výstavu ručních prací členek klubu. Výstava se koná v klubovně Společnosti Senior, Na Jízdárně 18, Moravská Ostrava. Potrvá od 10.00 do 16.00 hodin. Srdečně Vás zveme.

Jak to bude s vánočním osvětlením?

Vzhledem k tomu, že v letošním roce byla dokončena oprava Masarykova náměstí, jejíž součástí byla i rekonstrukce veřejného osvětlení, výzdoba používaná v minulých letech se vyžádala návazné úpravy. Stávající osvětlení prvků „smrk“ bylo doplněno o 24 kusů vloček a 8 kusů smrků za 365 495 Kč.

Náklady na vánoční světelnou výzdobu si od roku 2004 vyžádaly už

značné náklady. V tomto roce bylo zakoupeno 234 ks prvků, které byly umístěny především v centru města včetně Masarykova náměstí, a to za 3 247 780 Kč.

O rok později bylo na nákup 114 ks prvků, které byly částečně umístěny v centru města a dále na třídě 28. října a na náměstí Sv. Čecha, vynaloženo z prostředků našeho obvodu 1 246 425 Kč. (rd)

Diamantová svatba

Ve stejném roce jako britský královský pár – 1947 – vstoupili do svazku manželského i paní Jarmila a Eduard Bednářovi z Moravské Ostravy.

60 let společného života oslavili na Nové radnici v přítomnosti primátora města Petra Kajnara, zástupců městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, přátel a příbuzných. Sezdáni byli 11. srpna 1947 v jihomoravském Vyškově.

Setkání s jubilanty

24. listopadu uspořádal Aktiv pro obřady a slavnosti (APOS) našeho městského obvodu v prostorách restaurace Nové radnice tradiční setkání jubilantů. Pozváni byli ti občané, kteří se v měsících listopadu a prosinci dožili 80 až 89 let. Celkem jich bylo 202, na setkání jich přišlo 77.

Radniční restaurace svou výzdobou již připomínala blížící se Vánoce. Přátelská nálada pak provázela celé sobotní odpoledne, vzpomínky na staré časy, besedování s přáteli i společný zpěv za doprovodu Polanských písničkářů. Za náš městský obvod gratulovali místostarosta Tomáš Kuřec a členové APOSu – radní Jana Štědroňová, předseda Mgr. Jaroslav Skýby a Ing. Valentina Vaňková.

Pan Antonín Holčapek pracoval jako kontrolor ČSAD. Program setkání se mu velmi líbil a byl zde již podruhé.

Paní Drahomíře Buškové je již neuvěřitelných 91 let. Recept na dlouhověkost žádný nemá. Velmi dobře se vdala a celý život se starala o manžela a dceru.

Paní Silvia Pillersdorfová pracovala v podniku Kancelářské stroje jako překladatelka a tlumočnice z němčiny. Deset let dělala průvodkyni v Čedoku. Na snímku beseduje s místostarostou Tomášem Kuřecem.

Paní Ottilie Staffová se starala o stravování v mateřských školách Dvořákové a Šafaříkové. Je již 20 let v důchodu. Blahopřání přijímá od Mgr. Jaroslava Skýby.

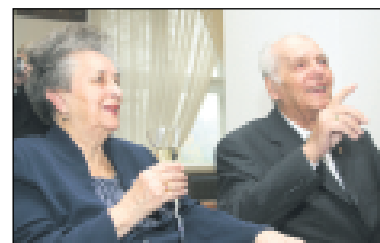

Paní Miluše Zbořilová a Libuše Marková pracovaly celý život v administrativě. Na setkání již byly podruhé.

Galantní políbení ruky radní Janě Štědroňové jako dík za blahopřání.

Všechny fotografie ze setkání najdete na www.moap.cz
Foto: Nicol Veiszová

Radost a energii do života jim přináší jejich dvě dcery, dvě vnučky a dva pravnucci.

Všichni přítomní jim popřáli na diamantové svatbě štěstí, spokojenost a hlavně zdraví.

Kytice s blahopřáním od primátora Petra Kajnara.

Do 19. listopadu bylo na Úřadě MOaP MOaP uzavřeno 236 manželství, do konce roku 2007 se počítá s číslem 260 uzavřených sňatků. Registrovaných partnerství bylo uzavřeno 16, z toho 7 ženských párů a 9 mužských. Předpokládaný počet do konce roku je 30.

V příštím roce se počítá s tím, že bude možné sezdávat nejen v prostorách Nové radnice na Prokešově náměstí, ale i v objektu tzv. Staré radnice, tedy nynějšího Ostravského muzea na Masarykově náměstí. (r)